

At streva eftir lønsomum vinnulífsvegum, -

mugu vit leggja dentin á, segði Nicolai Jacobsen á aðalfundi Føroya Ídnaðarfelags

Tað eru ikki stórar hendingar farnar fram hvat viðvikur ídnaðinum á landi, segði Nicolai Jacobsen, formaður í Føroya Ídnaðarfelag á aðalfundi felagsins herfyri, og hann helt fram:

... Í meðan útbyggingin á fiskiflotanum er í stöðugum vøkstri, hetta kunnu vit fróa okkum yvir, tí einki er so víst sum tað, um ikki stöðugt verður investerað í produktionsapparat hjá okkum, so verða vit á sigla aftur út, eins og tað, at vit mugu leggja dentin á at streva eftir lønsomum vinnulífsvegum, eins og forbetra lønsomheitina hjá okkara niverandi vinnuvegum.

Fyri at hetta skal kunna lata seg gera, so er ikki annar vegur at ganga, enn tann, at teknikkurin verður forbetraður. Tað vil sjálvandi verða onkur sum vil spyrja, hvat skal gerast og hvussu er tað møgulegt, at vit kunnu forbetra teknikkinn og sostatt fáa betri lønsomheit.

lýsingar um ymiskar vinnugreinar — teknikk teirra og lønsomheit hjá tilikum virkjum, heima og í útlandum, og fylgja upp útviklingum hjá teimum.

Her til kann svarast, at ein loysningur er tann, at ein stovnur tekur sær av at savna upp eins og savna forskningsúrslit á teimum økjum, sum vit hava mest við at gera, eins og nýggir vegir og møguleikar tess verða gjølla kannaðir.

Fyri at lýsa hesi sjónarmið nærri, tók hann millum annað hetta dømi sum er úr tíðarritinum hjá svensku verkfrøðingunum Ny-teknik:

Teknik är politik

Teknik är vad vi kan, och ekonomien vad vi gör. Men vi gör i regel vad vi kan.

Det är tekniken som ytterst bestämmer samhällets utveckling. Det är tekniken som ytterst bestämmer samhällets utveckling. Det är den tekniske

besluten som styr den ekonomiska.

I de tekniska besluten på forsknings- och utvecklingsstadiet, har man den största handlingsfriheten och de största möjligheterna att påverka inriktningen av samhällets utveckling.

At hetta sum her er skrivað er satt, siggja vit best av tí at ca. 70 pst. av øllum marknaðarvörum á tí amerikanska marknaðinum er yngri enn 5 ár.

Eini vísdómsorð eru søgd so sonn, so sonn. Um tú ikki fornyggjar teg, t. v. s., virki titt hvørt 3 ár, so eru tað aðrir sum koma at gera tað fyrri teg, tá ið 8 ár eru gingin. Tað vil aftur siga, at vit hava stöðugt fyrri neyðini investeringar, vit skulu yvirleva. Hetta má verða aðaltáttur hjá stýrandi myndugleikum, helt Nicolai Jacobsen fram.

Framleiðslan

Um framleiðsluna varð sagt:

1968 var eitt ár við minni útflutningi enn árin fyri — til domis var útflutningsvirði okkara samanlagt fyrri:

1965 172 milj. kr.

1966 149 milj. kr.

1967 177 milj. kr.

1968 154 milj. kr.

Av tí samlaða minnivirði í útflutninginum upp á ca. 23 milj. kr. er mótsvarandi, gott og væl ein triðingur av einum okkum virði á goymslu í 1968 uppá ca. 9 milj. kr.

Marknaðarviðurskiftir

Tað hevur verið heldur strevi at fingið produktiónina selda. Marknaðurin hevur ikki verið stabilur — útflutningsstovnar okkara hava gjørt eitt megnararbeiði fyrri at hava gjørt seg galdandi á heimsmarknaðinum, helt Nicolai Jacobsen fram.

Spainia hevur fyribils steðgað øllum innflutningi av fiskavörum úr Føroyum, hetta hevur fort við sær, at stórar nøgdir av salt fiski hava ligið á goymslu. Um ikki Portugal hevði keypt ein stóran part av saltfiskaproduktini av 1968, so hevði ivaleyst verið heilt galið, t. v. s. at Portugal hevur bjargað okkum árið.

Sildamarknaðurin

Um sildamarknaðin segði Nicolai Jacobsen:

Á hesum øki er óánaðir møguleikar, til domis er forbrúkið í Vesturtýsklandi ca. 270.000 tons árliga ímeðan teir sjálvir framleiða bert ca. 70.000 tons, restin verður innflutt.

Svøríki við fleiri hava brúk fyrri stórum nøgdum av sild, hetta er bert ein partur — nevniliga sildarávora til direkta konsum og konserverfabrikir.

Kanningar eru farnar fram í USA og vísa hesar kanningar, at tað eru ógvuliga stórar nøgdir, ið verða av sildamjøli og at forbrúki er vaksandi í stórum. Sum heildarkonklusión, so skuldi verið stórir møguleikar á hesum virkisøki um rætt var atforði.

Vónandi verður meira gjørt í hesum týðningarmikla øki, so møguleikar verða fyrri at útnytta hetta ráevnið og foredla tað og sostatt hækka um útflutningsvirði.

Flakaprísurin hevur tí betur í seinastuni heldur havt hug til at hækka — men sum heild hevur 1968 havt nøkurlunda sama útflutningsvirði sum í fjør.

Sum heild kann sigast, at árið 1968 ikki hevur givið tað av sær sum mangur vónaði, vit kunnu næstan siga at lønsomheitin í 1968 fyrri ein stóran part av virkjum okkara hevur verið minni enn í 1967. Hetta sigur okkum ikki so litið — og er hetta eitt varskoð, sum vit eiga at taka okkum tíknar av — og ger tað, ið gerast kann fyrri at bota um hesi viðurskiftir.

Hvør skuldin er — tað er ikki altíð lætt at platera orsökina, og enn minni í rætta raðfylgja — og hvørjar tær eru, sum eru normgevandi fyrri heilt arúrlitið.

Men eitt er víst, eru útreiðslurnar størri enn framleiðsluvirði, so er heilt í ólagi. Eg beri stóran ótta fyrri at so er staðt hjá okkum yvirhøvar.

Nógv av skipum okkara kunnu ikki bera skyldur sínar, t. v. s. hava direkta rakstrarhall.

Á hesum øki má gerast nakað og nýggjar og meiri lønsomheitsleiðir finnast, hvørjar tær so enn eru.

Lønarviðurskiftir

Á arbeidsmarknaðinum var 1968 merkt av arbeidssteðgi bæði á landi og sjøvi, hetta ferðir við sær hekkjngar í løn- og í øðrum fómur hekkjngar av umkostningum yvirhøvar.

Sum heild kann sigast, at arbeidslønin er alt ov høg í mun til arbeidsinnsatsin, segði Nicolai Jacobsen.

Um samarbeiði við myndugleikarnar varð sagt

Vit kunnu ikki siga annað, enn at okkara yvirvöld, háttvirda landsstýrið hevur víst okkum í ídnaðarfelagnum allra størsta beinasemi, tá ið vit hava heitt á teir við fyrispurningum og við ymiskum ídnaðinum viðvíkjandi.

Vit kunnu nevna nøkur dømi:

Ídnaðarfelagið heitti á Føroya Landsstýri um at fáa hækka lánveitan til ídnaðin. Hetta varð gjørt við at hækka veð-

haldi frá 900.000 kr. árliga til 1.500.000 kr.

I skrivi hava vit eisini heitt á Føroya Landsstýri um at seta í verk eina kanning av tí føroyska ídnaðinum, tekniskt og figgarligt. So vítt okkum kunnu skulu serfrøðingar koma úr Danmark til at gera hesar kanningar til heystar.

Vit hava heitt á Føroya Landsstýri um at bera so í bandi at stovnst sett verður ein ídnaðargrunnur, sum skal hava til endamáls at lána ídnaðinum langfreista lán.

Hetta hevur verið frammi í tí politiska vígvollinum, men er ikki her komið á mál enn.

Annars skal viðmerkast, at teir føroysku bankarnir hava lovað hjálpið við praktiskum spurningum í sambandi við stovnstetan av einum ídnaðargrunni. Hetta eru vit sjálvsagt fegnir yvir at stjórnir á hesum peningastovnum vilja virka fyrri hesum máli — við kunneleika teirra á hesum spesiella øki...

Sum heild kunnu vit ikki annað enn átt takka okkara háttvirda landsstýrið fyrri væl-vild teirra við sakligum vurderingum av teimum problemum, sum ídnaðurin hevur at berast við, endar Nicolai Jacobsen ársfrágreiðing sína frá aðalfundinum í Føroya Ídnaðarfelag.

Nicolai Jacobsen, sum hevur verið formaður í Ídnaðarfelagnum, segði seg úr nevndini. Hóast hann varð afturvaldur á aðalfundinum, tók hann ikki við valinum. Ólavur Gregersen, virkiseigari varð valdur til formann.

REIÐARVIRKI
HELSOLA
Kolonial & útgerð
FLAKAVIRKI
HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØÐ
SLEIPSTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMIÐJA & HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmið. Turkivirki. Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A. København K
Tlf ASTA 1830. Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík. Føroyar
Telefon 5489. Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

Kvøldskeið í sveising

Umleið 20. oktober er ætlanin at byrja kvøldskeið í ljósbogasveising.

Instruktorur verður maður frá sveisiteknisku deildini á Teknologisk Institut í Keypmannahavn.

Skeiðið varar í 12 vikur við umleið 10 tímum um vikuna ella 120 tímum tilsaman.

Kostnaður er 550 krónur.

Luttakaratalið er aymknað.

Gjollari upplýsingar eins og tilmelding til skeiðið við at venda sær til Trygva Árting skrivara ella á telefon 2794.

Teknologisk Institut

Ráfiskaprisir

Ráfiskanevndin, sum sett er við lógtingslóg nr. 21 frá 8. mai 1969 hevur á fundi 5. oktober 1969 sett hesar minnstiprisir á fyrstafløks blóðgaban ráfisk krundan við høvdi frá vekt.

Hýsa yvir 17" kr. 1,15 pr. kg.
Hýsa undir 17" — 0,95 pr. kg.

Hesir prisir eru galdandi frá og við 6. okt. 1969 á hesum plássum.

Klakksvík, Hvammasund, Norðdepli, Lørvík, Fuglafirði, Eiði, Gøtu, Skálafirði, Nólsoy, Tórshavn, Vestmanna, Miðvág, Sørvági, Tvøroyri og Vági.

Fyri tey avreiðingarpláss, sum eru ikki nevnd her, verður prisurin hin sami, sum í omanfyri nevndu bygdam við frádrátti av flutningskostnaði til og frá avskipingahavn.

Hinir prisirnir eru sambært lýsing dagsett 3. mars 1969.

Tórshavn, 6. okt. 1969
RÁFISKANEVNDIN